No. 118. 1841.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Zondag 3 October.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 29sten September.

Zondag ll. heeft de koning op de vlakte van Marigny, nabij het legerkamp van Compiegne, plegtig de vaandels uitgedeeld aan de 12 regimenten infanterie en de 4 regimenten kavallerie die in den laatsten tijd zijn opgerigt geworden. Al de troepen van het kamp waren daarbij onder de wapenen, terwijl de nieuwe regimenten, die elders in bezetting liggen, door hunne kolonels vertegenwoordigd werden. De koning reed te paard, vergezeld van zijne zonen, behalve den hertog *van Nemours*, die het kommando over de troepen voerde, en gevolgd door een luisterrijken staf, terwijl de koningin en de prinsessen in open rijtuig den stoet volgden, de gelederen langs. Na den afloop der wapenschouwing plaatsten al de troepen, in gesloten kolonne, zich in een halven cirkel om den koning en de verdere aanzienlijke personen, aan het hoofd van ieder regiment was de kolonel met het vaandel-peloton geplaatst. De maarschalk *Soult* nam daarop den eed van de korpsen af, waarna de kolonels uit 's konings handen het vaandel ontvingen. Daarna sprak de koning zelf de troepen toe, herinnerde hen aan den pligt, om de eer van den franschen naam en die der vaandels te handhaven, en zeide onder anderen het volgende:

„Thans, nu wij de weldaden des vredes genieten en vertrouwen op het voortduren daarvan kunnen koesteren, moeten wij meer dan ooit onze pogingen rigten op het handhaven van ons vaderland in den roemrijken toestand, waarin de Voorzienigheid het geplaatst heeft. Gij zult dit in tijden van oorlog doen, als ooit Frankrijk zich in de noodzakelijkheid bevond, dien te voeren, en gij zult dit evenzeer te midden des vredes verrigten, door uwe gehechtheid te toonen aan de instellingen, die Frankrijk regeren. Op die wijze hebt gij reeds krachtdadig medegewerkt om uw vaderland voor de rampen der regeringloosheid en voor al de noodlottige gevolgen die zij met zich voert, te behoeden."

Met levendig gejuich werd deze toespraak beantwoord. Des avonds was er een groot diner op het kasteel te Compiegne, waarop al de hoofd-officieren genoodigd waren.

— Men zegt dat de koning, die eenigzins ongesteld zou zijn, reeds vrijdag van Compiegne zal terugkeeren.

— Men spreekt weder van eenige benoemingen tot leden van de kamer der pairs.

— Het *Journal des Débats* hield gisteren een opmerkelijk artikel, nopens de ontwapening van Frankrijk ter zee, waarop de engelsche pers steeds bleef aandringen, welke vordering het hoogst ongerijmd en onbillijk vindt. Men verdiept zich in gissingen wat tot dit artikel aanleiding kan gegeven hebben, daar hetzelfde blad nog kortelings, geleden de ontwapening als wenschelijk heeft voorgedragen. Thans betoogt het *Journal*, dat de toestand van Europa en vooral ook de verwarring in Syrie, Frankrijk verpligt, zijne tegenwoordige houding op zee te handhaven.

In een dagblad van Toulon, *la Sentinelle de la Marine*, van den 26sten, wordt tegen vermeld, de meening geuit, dat de vloot dit jaar noch verdeeld, noch onttakeld zal worden.

Uit dezelfde plaats schrijft men voorts, dat ook Engeland nog steeds bleef voortgaan, zijn smaldeel in de Middellandsche Zee te versterken. Het linieschip *Indus*, onlangs te Plymouth gewapend, was den 7den te Malta aangekomen.

— De *Moniteur Parisien* vermeldt dat zich talrijke en groote moeijelijkheden opdoen in de onderhandelingen tot sluiting van een handeltraktaat tusschen Frankrijk en Belgie.

Voor eenige dagen is een schildwacht in het park van St. Cloud door drie personen geweldadig aangerand en gewond, en zijn deze lieden eerst na het afgaan van het geweer op de vlugt gegaan. Vele gissingen worden omtrent dit voorval gemaakt. Sommigen trekken echter de verklaring van den schildwacht in twijfel.

— Het *Journal des Débats* vermeldt heden dat uit de instructie der zaak van *Quenisset*, in verband met vroegere ontdekkingen, duidelijk gebleken is, dat al die aanslagen slechts het werk van regeringloose genootschappen zijn, die het land wilden het onderst boven keeren, en zoowel het koningschap als de bestaande instellingen vernietigen.

— Uit Algiers schrijft men, dat de generaal *Baraguay d'Hilliers* den 22 en 23sten die stad moest verlaten, met eene afdeeling, om Medeah en Milianah weder van het noodige te voorzien; eene dergelijke expeditie, onder de bevelen van den luitenant-generaal-gouverneur, moest van Mostaganem naar Mascara oprukken. Twee vreemde officieren, waaronder een hollandsch, de luit. *Coll* genoemd, hadden vergunning bekomen om de najaars expeditie bij te wonen.

— De berigten uit Spanje blijven bij voortduring weinig belangrijks houden.

— Ter beurze van heden (29 *September*) waren genoteerd: 5 pCt. 114,65; 3 pCt. 79,15; Nap. r. 105,20; Sp. Ardoin 22¾; Rom. L. 103¾.

Van den 30sten. — De graaf *Bastard*, vice-president van de kamer der pairs en lid der commissie van instructie nopens den aanslag van 13 dezer, is tot rapporteur benoemd. Men verhaalt voorts dat drie personen, die onlangs op de verklaringen van *Quenisset* als zijne medepligtigen gearresteerd werden, met hem geconfronteerd zijn geworden. Hij bleef hen beschuldigen en duidde de rol aan die ieder bij den aanslag moest vervullen; zij echter bleven alles ontkennen.

— Tijdingen uit Madrid tot den 22sten houden, dat men daar de tijding ontvangen had van de benoeming des heeren *de Salvandy* tot fransch gezant in Spanje. Men wilde nu dat de heer *Olozaga* spoedig met den titel van ambassadeur naar Parijs zou vertrekken. Als aanstaande gezant te Londen werd de heer *M. C. Onis* genoemd.

— Te Madrid liepen ongunstige geruchten. Men sprak er van onlusten die te Valencia zouden uitgebarsten zijn.

— Ter Beurze van heden (30 September) waren genoteerd: 5 pCt. 114,40; 3 pCt. 79,35; Nap. r. niet genoteerd; Spanje 22⅝; Rom. L. 104.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 29sten September.

Z. M. de Keizer van Rusland heeft, in den nacht van den 20 dezer, uit Warschau de terugreis naar Petersburg aangenomen. Vóór zijn vertrek heeft Z. M. eenen dag in het kamp der bij Warschau vereenigde troepen doorgebragt, en ook de vesting Nowogeorgiewsk bezigtigd.

— Z. K. H. de Prins van Pruissen (Broeder des Konings), welke zich thans in Bohemen bevindt ter bijwoning van de groote aldaar plaats hebbende krijgsoefeningen, heeft den 20sten September, bij eene dier oefeningen in de nabijheid van Praag, het ongeluk gehad, van door een geweerschot aan het been gekwetst te worden. De wonde was echter niet gevaarlijk, en nadat een verband gelegd was, heeft de Prins in een rijtuig gezeten de verdere manoeuvres kunnen bijwonen. Daar er niet met scherp geschoten werd, was dit voorval in het eerst raadselachtig, doch bij een nader onderzoek der wond, heeft men in dezelve een klein steentje gevonden, hetwelk bij toeval in een der geweren scheen geraakt te zijn.

— Bij gelegenheid der viering van het 25jarig feest zijner troonbeklimming, heeft Z. M. de koning van Wurtemberg volkomen gratie en absolutie verleend aan allen die, gedurende dat tijdvak, wegens politieke misdaden tot geregtelijke straffen veroordeeld zijn, of nog wegens zoodanige misdaden geregtelijk vervolgd worden, alsmede aan hunne medepligtigen.

— Volgens berigten uit Napels van 14 September, waren er te Aquila, eene stad in de Abruzzen, den 8sten bedenkelijke onlusten voorgevallen, nopens den aard waarvan men echter nog in het onzekere was. De oproerstokers hadden het tijdstip waargenomen, dat alle de troepen en gendarmes, ter gelegenheid van het bekende feest

van de *Madonna di Piè di Grotta*, naar de hoofdstad getrokken waren. De bevelhebber van Aquila, overste *Tamfoni*, was in zijn huis vermoord geworden, gelijk mede de voor zijne woning staande schildwacht. Volgens berigten uit Rome, waren die onlusten niet van eenen staatkundigen aard geweest, maar alleen ontstaan uit ontevredenheid over de zout- en tabaks-regie; intusschen had de Pauselijke regering het raadzaam geacht, troepen naar Rieti en de grenzen van Napels te zenden.

— Z. H. De Paus is op zijne reis door de kerkelijke staten den 14den September te Ancona aangekomen en drie dagen aldaar gebleven, gedurende welke eene reeks van prachtige feesten te zijner eere gegeven zijn. Den 18den heeft Z. H. de terugreis naar Rome aanvaard.

— Men schrijft uit Alexandrie van 6 September:

» *Mehemed*-Ali bevindt zich nog steeds hier, en houdt zijn verblijf op een landhuis even buiten de stad. De Russische consul-generaal is nog niet officieel door den Pacha ontvangen geworden; waarschijnlijk zal dit echter nog plaats hebben alvorens de Pacha naar Kairo vertrekt.

» Eindelijk zijn er ernstige maatregelen genomen, om de Syriers, die nog bij het Egyptische leger zijn, uit te [illegible], voorloopig zijn zij ten minste uitgemonsterd, en zullen vóór hun vertrek hunne achterstallige soldij ontvangen. Hun getal wordt op 10,000 geschat. De majoor *Napier* houdt een naauwkeurig toezigt op alles wat deze uitlevering betreft.

» Met de laatste stoomboot uit Konstantinopel heeft *Mehemed*-Ali bevel ontvangen, om de vroeger bevolene expeditie naar Arabie (waarvoor overigens nog geenerhande toebereidselen gemaakt waren), geen voortgang te doen hebben. Men schrijft dit tegenbevel toe aan den invloed der Engelschen, die elke beweging aan den kant der Roode zee met naijverige oogen gadeslaan.

» De Engelsche expeditie op den Euphrates, die onlangs het ongeluk heeft gehad, dat eene karavane, welke haar levensmiddelen moest toevoeren, door de Arabieren der woestijn geplunderd werd, ontmoet thans tegenspoeden van een anderen aard. De beide stoombooten zitten aan den grond, en kunnen, bij den lagen waterstand, niet voor- noch achterwaarts. De bemanning derzelven bevond zich in een zeer bedenkelijken toestand, want zij was genoodzaakt geweest de booten te verlaten en zich aan den wal in eene in der haast verschanste legerplaats tegen de aanvallen der Arabieren te verdedigen, die hun geen oogenblik rust lieten en allen toevoer afsneden. Van de zijde der Turken was voor hen weinig ondersteuning te hopen."

ENGELAND.

LONDEN, den 29sten September.

Het lagerhuis houdt zich thans bezig met de geldelijke aangelegenheden. Om het bestaand te kort voorloopig te dekken had namelijk het nieuwe ministerie den maatregel herhaald, die een paar jaren geleden door het ministerie *Melbourne* is genomen. Er zijn namelijk weder voor 2½ millioen ponden sterlings aan schatkist-biljetten (*exchequer-bills*) in gevestigde schuld, en wel in 3 percs. geconsolideerden, verkeerd; welken maatregel men in Engeland sedert eenigen tijd verkieslijker acht, dan het sluiten eener regtstreeksche geldleening. De inschrijvingen voor deze conversie zijn tamelijk ruim geweest en hebben 3½ millioen ponden sterlings beloopen. Intusschen zijn de voorwaarden eenigermate ongunstiger dan bij de vorige gelegenheid, daar thans de 3 percs. geconsol. een paar percenten lager staan. De partij der whigs heeft in het lagerhuis het ministerie niet zoo zeer over dezen maatregel aangevallen, als wel daarover, dat de ministers hunne eigenlijke plannen omtrent het belastingstelsel geheim blijven houden, en alles willen verschuiven tot eene volgende bijeenkomst van het parlement in het begin van het volgende jaar; terwijl, zoo als de tegenpartij zegt, de hooggaande nood der bevolking [illegible] middel vordert. Van de zijde der ministers [illegible] hebben, om alles behoorlijk te overwegen. Op grond van [illegible] is, tot ergernis van vele *tory's*, de verlenging der armenwet, [illegible] van die zijde als hard en streng is uitgekreten, nog weder voor een jaar voorgedragen.

In het lagerhuis zijn eergisteren ook de beraadslagingen over de verlenging der commissie voor het armwezen weder aangevangen.

In het hoogerhuis is, op voorstel van lord *Brougham*, besloten, dat H. M. verzocht zal worden aan het parlement een verslag wegens de uitvoering der wet op de gevangenissen te doen voorleggen, welke hij meende dat op eene zeer ongeëvenredigde wijze, en hier en daar met noodelooze gestrengheid, werd gehandhaafd.

— De graanprijzen zijn thans in Engeland dalende, waardoor het inkomend regt op vreemde granen weder is gerezen en weldra zoodanig zal zijn, dat het met een verbod gelijk staat. Men meent, dat gedurende den korten tijd dat het inkomend regt op een schelling per quarter is bepaald geweest, niet minder dan twee millioen quarters of zes millioen Nederlandsche mudden, en dus voor eene waarde van meer dan 60 millioen gulden, uit de entrepôts in verbruik zijn gebragt. De groote handelaars, die eerst de graanprijzen hadden opgedreven, hebben, naar het algemeen gevoelen, thans belang bij de daling, opdat de havens tegen verderen aanvoer mogen worden gesloten. Over het geheel beweert men in tamelijk onpartijdige dagbladen, dat het gebeurde in de laatste weken, de gebrekkigheid der graanwetten alhier sterk heeft doen uitkomen.

— Gisteren waren de 3 pCt. Gecons. 89½, ⅞; Ned. 2½ pCt. 51¾; 5 pCt. 102¼; Spanje 22¼; Portugal 18½; Braz. 65.

BELGIE.

BRUSSEL, den 1sten October.

De koning en koningin zijn van Ostende, waarheen zij de hertogin *van Kent*, die naar Engeland terugkeert, begeleid hadden, op Laeken teruggekomen.

— De tentoonstelling der voorwerpen van nationale nijverheid, die nu eerstdaags zal gesloten worden, wordt nog steeds zoo druk bezocht, dat men het getal der personen die dezelve alleen zondag jl. bezocht hebben, op niet minder dan 16000 à 17000 begroot.

— In de volgende maand zal te Gent eene algemeene bijeenkomst plaats hebben der leden van de te Brussel gevestigde Maatschappij ter bevordering van Nederduitsche taal- en letterkunde. De leden dezer maatschappij zijn opgeroepen, om hunne goedkeuring te hechten aan de artikelen die door de van gouvernementswege ingestelde commissie *ad hoc*, voorgesteld zijn, om in de Nederlandsche of Vlaamsche spelling aan te nemen, of de aanmerkingen die zij daartegen hebben mogten, in het midden te brengen.

— Te Antwerpen is thans met zijne menagerie van wilde dieren, de vermaarde beestentemmer *Carter* aangekomen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 2den October.

Naar men verneemt heeft zich dezer dagen alhier ter stede eene commissie, gevormd, welke, onder inwachting der noodige middelen tot ondersteuning zich voorstelt eene Maatschappij op te rigten, hoofdzakelijk ten doel hebbende, het verschaffen van verschillende werkzaamheden, aan die ambachts- of werklieden en derzelver huisgezinnen hier ter stede, welke bij het ophouden van hunnen gewonen dagelijkschen arbeid aan dezelve tot hun levensonderhoud dringend behoefte mogten hebben.

Zoo wij wijders wel onderrigt zijn, zoude de werkkring der gemelde commissie zich aanvankelijk *bij wijze van proefneming* bepalen tot die huisgezinnen, welker leden bij de Directie meer bijzonder van eene gunstige zijde bekend zijn, om later, bij verhoogd voordeelig resultaat, die uitbreiding verder aan de zaak te geven, voor welke die in verhouding tot de Maatschappelijke fondsen vatbaar zoude mogen te achten zijn.

Met gespannen verwachting zien wij deswegens meer omstandige inlichtingen te gemoet, [illegible] in gebreke blijven, van dezelve aan onze lezers, welke ongetwijfeld met ons het weldadige en nuttige doel zeer zullen toejuichen, na ontvang van dien onverwijld mededeeling te doen.

— Naar men verneemt heeft het Z. M. behaagd, bij een dezer dagen genomen besluit, den Wel-Ed. Gestr. Heer Mr. *H. F. de Grez*, distrikts-commissaris van het 4de district in deze provincie, tot den adelstand te verheffen.

— Bij besluit van Z. M. van 28 Augustus is de Wel-Edel Gestr. Heer *G. A. Kuijsten van Hoesen*, houtvester van het 1e district, Noord-Braband, benoemd tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van eergisteren, is ontvangen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een nieuw ontwerp van wet, *houdende instructien voor de Algemeene Rekenkamer*, vergezeld van eene memorie van toelichting. — Verzending naar de afdeeling van April.

De voornaamste verandering, bij dit nieuwe ontwerp voorgesteld, bestaat daarin, dat de secretaris voor de Algemeene Rekenkamer zal worden benoemd door den Koning *uit een drietal kandidaten, door genoemd collegie voor te stellen*. Ook wordt bepaald, dat bij de beraadslaging over eenige zaak, waarbij de secretaris of zijne naastbestaanden in of binnen den vierden graad van bloedverwantschap of zwagerschap betrokken zijn, de secretaris daarbij niet mag tegenwoordig zijn.

Ook is art. 26 thans van dezen inhoud geworden:

» Met voorkennis van de Algemeene Rekenkamer, zullen er krediet-openingen en voorbetalingen kunnen plaats hebben, behoudens nadere verevening der betrokkene schuldvorderingen; zullende alzoo geene Rijks-uitgave als wettig gedaan beschouwd worden, dan na verevening bij de Algemeene Rekenkamer.

» Behalve deze steeds aan latere verevening onderworpen blijvende voorbetalingen, zullen geene betalingen, van welken aard ook, uit 's Rijks schatkist mogen geschieden dan op het *visa* van de Algemeene Rekenkamer.

» De Algemeene Rekenkamer zal de gevraagde krediet-openingen, voorbetalingen of visa zonder verwijl verleenen, ten behoeve en ter verantwoording van het hoofd van het departement van algemeen bestuur, wien zulks aangaat."

Is ingekomen een Koninklijk besluit, betrekkelijk de wijze, waarop de koloniale remises zullen worden geregeld en daarover beschikt,

Dit besluit is van den volgenden inhoud:

Art. 1. Bij het Departement van Kolonien zal jaarlijks opgemaakt en aan Ons met een gemotiveerd rapport ter goedkeuring aangeboden worden eene algemeene rekening, aantoonende de hoegrootheid der koloniale remises in goederen en in geld, en het gebruik van die remises gemaakt.

Art. 2. Vóór dat de bedoelde rekening aan Onze goedkeuring wordt onderworpen, zal dezelve worden onderzocht door eene kommissie van acht leden, voorgezeten door het tijdelijke hoofd van het Departement van Kolonien, door wien aan de kommissie zullen worden medegedeeld alle bescheiden tot justificatie der rekening vereischt.

Art. 3. Dezelve kommissie zal bestaan uit twee leden van elk der Kamers van de Staten-Generaal, twee leden van den Raad van State en twee leden van de Algemeene Rekenkamer, telken jare door Ons te benoemen. De kommissie zal als secretaris worden bijgestaan door een der hoofd-ambtenaren van het Departement van Kolonien.

Art. 4. De kommissie zal van hare bevinding doen blijken in een door al de leden te onderteekenen proces-verbaal van hare zittingen, waarbij als slotstom zal worden uitgedrukt het gevoelen der meerderheid.

Art. 5. Het tijdelijk hoofd van het Departement van Kolonien zal het proces-verbaal der kommissie overleggen bij het rapport, bedoeld bij art. 1 van het tegenwoordig besluit.

Art. 6. De laatste door Ons goedgekeurde algemeene rekening zal telken jare aan de Staten-Generaal worden medegedeeld, bij gelegenheid der regeling van het gebruik van het batig slot, bedoeld bij art. 59 der grondwet.

Onze Minister van Marine en Kolonien is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden verleend aan alle hoofden van departementen van Algemeen bestuur, aan den Raad van State, aan de beide Kamers der Staten-Generaal en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Zijn ingekomen de volgende petitien, als: van notarissen uit 's Hertogenbosch, alsmede uit Rotterdam, betrekkelijk de bepalingen van het burgerlijk Wetboek, nopens de boedelscheidingen; van *van Waardenburg*, betrekkelijk de oorzaak van den achteruitgang der Maatschappij van weldadigheid; van ouderlingen te Kampen, zich beklagende over de verordeningen nopens het kerk- en schoolwezen. Al deze verzoekschriften worden naar de daartoe gestelde commissie verzonden.

De zitting gaat vervolgens tot nadere bijeenroeping uiteen.

Dadelijk na afloop derzelve, vereenigen zich de leden in de afdeelingen.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft aangenomen het ontwerp van wet; houdende transitoire bepalingen voor het hertogdom Limburg, in verband met het bepaalde bij art. 6 der grondwet.

— Z. M. heeft, op voordragt van den minister van finantien, bij besluit van den 6 dezer (*Staatsblad n°.* 31), buiten werking gesteld het Koninklijk besluit van den 25sten Julij 1834 (*Staatsblad*) n°. 23), waarbij de invoer van Nederlandsche centen en halve centen voorloopig werd verboden, en wel uit aanmerking, dat de redenen, welke voor dat verbod bestaan hebben, thans als vervallen mogen beschouwd worden.

— Bij Koninklijk besluit is vastgesteld de 185ste Koninklijke Nederlandsche loterij, welke zal bestaan uit 26,000 loten 13,000 prijzen en 55 premien. De collecte zal geopend worden op Maandag, den 25sten October 1841 en worden gesloten op Zaturdag, den 6 November daaraanvolgende. De trekking van de eerste klasse zal plaats hebben en geheel moeten afloopen op den 22, 23, 24 en 25 November.

— Het Staatsblad n°. 37 behelst thans de wet van den 28sten dezer, houdende transitoire bepalingen voor het hertogdom Limburg, in verband met het bepaalde bij art. 6 der Grondwet.

— Naar het *Handelsblad* van heden uit Berlijn meldt, zou Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau, van besluit weder veranderd zijn, om den winter in de pruissische hoofdstad door te brengen, en zich waarschijnlijk binnen kort met de gravin *d'Oultremont* naar het Loo begeven.

— Men verneemt, dat bij de Ned. Israëlitische Gemeente te 's Hage besloten zijnde tot den opbouw van eene geheel nieuwe kerk, in plaats van de oude vervallen geraakte, het Z. M. *Willem Frederik*, graaf van Nassau, behaagd heeft, toen Hoogstdezelve van dit voornemen kennis bekwam, tot gemeld einde de aanzienlijke som van *f* 1500 te schenken.

— Men verneemt, dat het Z. K. H. de Prins *van Oranje* behaagd heeft, aan de groote toonkunstenaars *Rubini* en mevrouw *Persiani*, die zich bij Hoogstdenzelve hebben doen hooren, prachtige geschenken aan te bieden, als: aan den heer *Rubini* eene kostbare gouden snuifdoos, met Hoogstdeszelfs naamcijfer prijkende, dat in edelgesteenten omzet is, en een schitterend hoofdtooisel aan mevrouw *Persiani*. Ook de heeren *Nigri* en *Messemaeckers* hebben bij die gelegenheid edelmoedige blijken van des Vorsten mildheid ontvangen.

— Uit Venlo schrijft men van den 27sten ll.:

» Men wil hier weten, dat de troepen voor het contingent van Luxemburg, door Luxemburg en Limburg te leveren, en van welke de majoor *Duijkers* tot kolonel benoemd is, te Roermond in den wapenhandel zullen worden geoefend, en dat vervolgens van dezelve twee bataillons in Luxemburg in bezetting komen, en één te Roermond blijven zal, terwijl dan het escadron lansiers van Roermond herwaarts verlegd zou worden.

» Velen zijn in onzekerheid, of Venlo en Maastricht, Nederlandsche steden zijnde, tot het contingent bondstroepen, of tot de Nederlandsche militie, de gevorderde manschappen zullen moeten leveren."

— Uit Dusseldorp wordt geschreven, dat men aldaar sedert eenige dagen, het in dit saizoen zeer vreemde verschijnsel ziet, dat er Meikevers vliegen; drie derzelve waren gevangen. Een ander voor dit jaargetijde mede zeer opmerkelijk geval is, dat gewone rijpe aardbeziën (geen maandbloeijers), op den kouden grond geteeld, ter markt worden gebragt. In eenige tuinen bloeijen ook appelboomen ten tweedenmale. Dit laatste is, gelijk wij in een onzer vorige nommers gemeld hebben, op onderscheidene plaatsen in Gelderland mede het geval. Daaromtrent kunnen wij thans nog nader melden, dat in den tuin van den heer *Werff* buiten de Hagenpoort, te Kampen, een suikerperenboom ten derdenmale in dit jaar vrucht draagt; en dat een appelboom andermaal bloeit, even als verscheidene mispelboomen, aan een van welken de tweede vrucht zich reeds gezet heeft.

DE GEDENKSCHRIFTEN VAN MEVR. *LAFARGE*.

(*Vervolg van N°.* 117).

Zoo gaan wij voort, van de eene tot de andere lente, van deugd tot deugd. Mevr. *Lafarge* moet ons alles melden, zij vergeet geen enkelen onschuldigen trek. Reeds leert zij haren catechismus. Zij doet hare eerste communie op den sacramentsdag. Stil! het kind wordt een jong meisje! *Men wijdt haar in, in de zaken van de godsdienst!* » Mijne moeder zelve deed mij het witte kleed der communianten aan, stak in mijne haren een jasmijntak." Ik bespaar u verder de opnoeming van de acacia's, de ebbenboomen, van de guirlandes van blaauwe korenbloemen en witte madeliefjes. Ziedaar haar in de zaken van de godsdienst ingewijd! Zulks belet haar echter niet, acht dagen daarna, op zijn turksch te handelen met Mevr. *E. G.*, hare aanverwante, een der behoorlijkste vrouwen die men vinden kan, goed, geestig en schoon: » Eene bevallige pop van witte en rozekleurige was, de oogen op- en neêrslaande, papa en mama zeggende, het zelfs wagende, wanneer haar echtgenoot de groote springveren van haar verstand drukte, eenige zinsneden te uiten, die de gehoorzaamheid van het getrouwe machine toonden!" Gij kunt uit deze zinsnede over al de zinsneden van deze vrouw oordeelen. Zij heeft veel verkeerd in de groote salons van Parijs, even zoowel als zij veel romans gelezen heeft. Uit de romans heeft zij geplukt die rozen, der bloemen, die *vergeet-mij-nietjes*, waarmede zij haar pad bestrooide; in de salons heeft zij opgedaan die kwaadsprekende en spottende wijze van alles te beoordeelen wat onder haar bereik komt. Deze vrouw is niet welwillend, en zij heeft er hare redenen voor. Zij heeft, daargelaten hare misdaden, in eenen eeuwigdurenden dwang geleefd. Te midden van de rijken en aanzienlijken dezer aarde, heeft zij het gedwongen, dubbelzinnig en ongelukkig leven van die volwassen huwbare meisjes, zonder schoonheid, zonder eerbaarheid en huwelijksgoed geleid, die overal in de parijsche huizen aangetroffen worden. — Ongelukkige schepsels, wie het wel moeijelijk valt de zachtaardigheid te bewaren welke de goede God haar in het hart heeft gelegd. Met der daad, alles rondom deze door de maatschappij en het fortuin niet begunstigde wezens, adem pracht, weelde, schoone kunsten, vrolijkheid, geluk, en echter gevoelen zij, dat al die vreugd die haar omgeeft, niet voor haar is. Het is voor haar, ten beste genomen, eene voorbijgaande vreugd, waarvan zij heden het genot hebben, doch met de kans van morgen uit het aardsch paradijs, waarin men haar slechts duldt, verdreven worden. Zóó is er, in deze wereld van jonge lieden die huwen, geen echtgenoot voor deze arme meisjes; in deze wereld van jeugdige vrouwen, die haar leven besteden met zich te versieren en te verfraaijen, is er geen pronkgewaad of tooisel voor het arme meisje; in deze wereld van geestige gesprekken, waar de levendigheid en bevalligheid van geest zoo wel geplaatst zijn, kan het arme meisje zelfs niet het minste woordje bijbrengen. Zij moet zich dáár onbeweeglijk stil, zonder hartstogt gedragen, zonder te spreken, zonder haren blik op te slaan. — Verloren toch is zij, zoo zij ziet, hoe de liefde overal rondom haar heerscht; verloren, zoo zij den afgrond vergeet die haar scheidt van de gelukkigen en rijken welke haar omgeven! zij is verloren, en wel op tweederlei wijzen: Of zij werpt alle weerhouding af, en vraagt van de ondeugd 't geen zij van de eerbaarheid niet heeft kunnen verkrijgen. Zij kan geen man bekomen, en daarom neemt zij een minnaar: zij kan geen diamanten verkrijgen, en daarom geeft zij zich veil, om ze te bezitten; of wanneer zij nog minder eerlijk is, dan steelt zij de diamanten van andere vrouwen. Zoo storten die ongelukkige slagtoffers zich in het verderf. Zij die de verzoeking tot diefstal, of de verleiding van den minnaar die duur betaalt, weêrstaan, of die dien minnaar niet vinden, deze zijn de gelukkigste en de achtenswaardigste; deze vergaan van afgunst, de

nijd doodt haar, verteert haar allengs als een langzaam vuur; zij worden bleek, lood- of vaalkleurig; en dan voegen de meedoogenlooze salons van Parijs haar op onbeschoften toon toe: Verwijder u, gij zijt oud, gij zijt lelijk, gij maakt ons somber! Ga dan toch! — En men laat haar, zonder brood, zonder schuilplaats, zonder hoop; en de vriendin van gisteren is morgen zelfs minder dan eene dienstmaagd! — Zoodanig is het *Maria Capelle* gegaan. In zoodanigen valschen, smartelijken, dubbelzinnigen toestand heeft zij verkeerd! Zij heeft arm in de huizen der rijken geleefd, alleen, te midden van huwelijken en liefde, is slecht gekleed geweest in de prachtigste salons der stad; zij heeft zich dan ook, met al de vermogens van ziel en ligchaam, eerst aan den nijd en afgunst, daarop aan den diefstal overgegeven. Het is de nijd, die haar, zelfs uit de diepte harer gevangenis, aanzet om haren zwadder te werpen op alles wat zich rondom haar bevindt: schoonheid, onschuld, rijkdom, naam, jeugd. Niets ontsnapt aan hare giftige beten: de jonge lieden, de jonge meisjes, de grijsaards, vooral de oude vrouwen; en, met de jonge vrouwen worden hare mannen evenzeer zonder verschooning gehavend. Door de veroordeelingen van het hof van assises getroffen, herinnert deze vrouw zich bij uitnemendheid al den achterklap, den laster, den hoon, die zij ... welken zij geleefd heeft, worden bedacht. Alles brengt zij zich in 't geheugen; dat eerekruis verworven in het Jockokleed bij Mevr. de hertogin *van Berrij*, die betrekking van ontvanger-generaal voor nog lageren prijs verkregen; — zij herinnert zich de scheele oogen van dezen, de kale kruin van genen; de een had grove handen, de ander lelijke voeten; die had drie minnaars, die andere had er geen een; het is eene nederlaag voor allen. Het kleine, onbeweeglijke, stille meisje hoort al die verwonderlijk fraaije kwaadsprekende gezegden; de eene na de andere; voorts, daarna, wanneer men er het minst om denkt, wanneer gij zwaarlijvige en goede huismoeders geworden zijt, worden uwe geestige gezegden van vroegere dagen, hard als hagel, u naar het verzilverd hoofd geworpen, uit een vuilen hoek, of van het schavot. *(Het Vervolg hierna).*

De boekhandelaar *J. Oomkens, J. Zoon*, te Groningen, die zich tot dusverre onthouden had van het uitgeven van boeken enz., is daarmede thans begonnen, en wel met eene belangrijke onderneming, welke wij waardig oordeelen, om daarvan afzonderlijke melding te maken, en de aandacht onzer lezers op dezelve te vestigen, namelijk met de uitgave van *een stel van zeven Landkaarten in de Nederduitsche taal*, naar de beste bronnen, en met opgave der Nederlandsche ontdekkingen, vervaardigd onder toezigt van den heer *J. van Wyk, Roelandszn.* Deze kaarten zijn de volgende: 1. Wereldkaart; 2. Kaart van Europa; 3. Kaart van Azie; 4. Kaart van Afrika 5. Kaart van Noord-Amerika; 6. Kaart van Zuid-Amerika, 7. Kaart van Australië. De twee eerstgenoemde kaarten zijn reeds gereed, [illegible] met groote naauwkeurigheid op eene breede schaal bewerkt en op steen geteekend en gegraveerd door den heer *J. Jaeger*, die door zijn werk getoond heeft, een meester in dit vak te zijn, en vervolgens fraai gedrukt op de drukkerij van des uitgevers vader, den heer *J. Oomkens*, zoodat de kaarten zich zoowel door goede uitvoering, als door den geringen prijs, waarvoor dezelve te bekomen zijn, in ruime mate aan de belangstellende beoefenaars der aardrijkskunde en voor het gebruik op de scholen, waarvoor zij uitmuntend geschikt zijn, aanbevelen. Met vertrouwen noodigen wij elkeen uit, om de beide reeds in het licht verschenen landkaarten, *de Wereldkaart* en die *van Europa*, te bezigtigen, en durven ons vleijen, dat de uitgever niet te vergeefs de medewerking zijner landgenooten tot deze zijne eerste echt nationale, maar ook zeer kostbare onderneming inroept, daar er, zoo als bekend is, een wezenlijk gebrek aan goede Nederlandsche kaarten bestaat, zoodat men in bijna alle lagere scholen, Hoogduitsche of Fransche kaarten ziet gebruiken, en er op dit oogenblik geene bestaan, waarop de Nederlandsche ontdekkingen zijn opgeteekend; terwijl de naam van den heer *van Wyk* eene der beste aanbevelingen is voor alle aardrijkskundige onderneemingen hier te lande. Wij vernemen dan ook met genoegen, dat de heer *Oomkens* zich aanvankelijk reeds verheugen mag in een groot aantal inteekenaren op zijne kaarten, en van vele zijden de belangstelling ontwaart, welke men in zijne onderneming betoont; en die hem zoo als wij hopen, schadeloos zal stellen voor de vele moeite en aanzienlijke kosten, welke hij heeft moeten aanwenden tot het welslagen van een werk, waarin niets gespaard wordt.

184ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

13e Trekking. N°s. 19173, [illegible], ieder een prijs van *f* 1000; N°. 13876, *f* 2500; N°. 12961, *f* 1000.
14e — N°. 11346, een prijs van *f* 1000.
15e — N°s. 18637, 25540, ieder een prijs van *f* 1000.
16e — N°. 3323, een prijs van *f* 1000; N°. 16437, eene premie van *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (1 *October*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 51 elf zest.; dito 5 pCt. 100⅝, 101; Kanshill. 25¼; Syndik. 4½ pCt. 92⅞, ¼; dito 3½ pCt. 76½, ⅝; Handelm. 154⅞, ¼; O. I. 5 pCt. 97¾; Ardoins 19¼, drie zest.; dito coupon 18 drie achtste; oude Russen 105⅝; dito 4½ pCt. 86⅞.

*** Voor de menigvuldige blijken van deelneming, bij het treurig afsterven mijner dierbare Echtgenoote ESTHER CONSTANTIA DE ROOS, op den 19den ll., betuige ik bij deze aan alle Vrienden en Bekenden den hartlijksten dank.

LUYSTERBURGH.

BEKENDMAKING.

De Ondergeteekende verwittigt bij deze het geëerde Publiek, dat bij zijne AFFAIRE, als VERHUURDER van PAARDEN en RIJTUIGEN, blijft continuëren.

Hij durft vertrouwen, door eene prompte en civile bediening, de gunst en recommandatie welke hij steeds zoo ruimschoots heeft mogen ondervinden, waardig te zullen blijven.

J. VAN DEN BRINK,
Reigerstraat, Wijk D, N°. 52, te *Breda*.

VERKOOPING VAN

TIMMERHOUT.

A. MEEUWISSEN en CHR. VERKAAR, Ondernemers van Publieke Verkoopingen te *Breda*, zullen op Vrijdag den 8sten October 1841, beginnende des voormiddags om *tien* ure, in en bij de Kleine Kerk, aan de Haven te *Breda*, ten overstaan van een daartoe bevoegd Beambte, *op drie maanden crediet* aan den meestbiedende

PUBLIEK VERKOOPEN:

Eene aanzienelijke partij TIMMERHOUT, bestaande in: GREENEN-, DENNEN- en VUREN-DEELEN, in onderscheidene kwaliteiten, ook in verschillende lengtens en diktens, waaronder van buitengewone lengte, bijzonder droog en zeer goed geschikt voor allerlei MEUBELMAKERS en TIMMERWERK, alsmede eene partij GREENEN- en VUREN-RIBBEN, verder eenig GERIEF- en BRANDHOUT, en hetgeen verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

Gemelde HOUTWAREN zijn daags voor de Verkooping, ter plaatse voorschreven, voor een ieder te zien.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een HUIS, genaamd *HET ZWIJNSHOOFD*, staande in het Kerkstraatje. Te bevragen bij den Heer J. A. A. KERSTENS, Ginnekestraat, Letter B, N°. 83.

PARIS, rue de CROISSANT, 8. **LE BIBLIOGRAPHE** PARAIT deux fois PAR SEMAINE.

[illegible] Professeurs, Amis des livres, Académies, Sociétés, Bibliothèques, Imprimeurs, Libraires, Éditeurs, etc.

N'est point une de ces feuilles frivoles qui n'apprennent rien et ne laissent aucune trace. Chacun de ses numéros contient la matière de trois feuilles ordinaires. On n'y trouve que des choses utiles, savoir: 1° des articles intéressants sur la typographie, la lithographie, la gravure, etc.; 2° des notices sur l'état littéraire de tous les pays du monde, sur les écrivains et les éditeurs les plus renommés, etc.; 3° des listes périodiques (avec de nombreuses notes et appréciations) de tous les ouvrages imprimés, traduits, reproduits en *France*, en *Allemagne*, en *Angleterre*, en *Belgique*, en *Espagne*, en *Hollande*, en *Italie*, en *Russie*, etc., ainsi que des publications françaises de *géographie*, d'*iconographie* et de *musique*; 4° toutes les nouvelles, tous les faits littéraires et commerciaux relatifs à la presse; 5° enfin de fréquents et *riches spécimens* de caractères, lettres ornées, vignettes, gravures des meilleurs artistes, tels que MM. *Lacoste*, *Lœuillier*, *Marcellin-Legrand*, *Peibon*, *Porret*, *Thompson*, etc.

Edité avec un soin remarquable, paraissant deux fois par semaine, le Dimanche et le Jeudi, (depuis le 1er janvier), et donnant le triple du *Journal de la Librairie*. LE BIBLIOGRAPHE ne coûte que 30 *fr.* *par an*, 15 *fr.* 50, *pour six mois*, 8 *fr. pour trois mois*, 1 fr. en plus par trimestre pour l'étranger: aussi reçoit-il de nombreux abonnements de tous les pays.

P. S. On demande dans chaque ville de France et de l'étranger une personne bien famée, pour une agence honorable, facile et lucrative, sans versement de fonds. *Écrire franco* au BIBLIOGRAPHE.

RÉCLAME.

Le BIBLIOGRAPHE est un journal très-remarquable, et qui acquiert chaque jour plus d'importance. Sa nomenclature de tous les ouvrages nouveaux, à mesure qu'ils paraissent, le rend très-précieux aux libraires, cabinets de lecture, hommes de lettres, etc. Dans un seul mois, nous en comptons plus de 1000 publiés en France et en divers autres pays, outre une foule de faits curieux qu'on ne trouve que dans ses colonnes.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.